

HAR DU BLIVIT DISKRIMINERAD?

**STOPPA
FUNKOFOBIN**

DET FINNS STÖD OCH HJÄLP ATT FÅ!

Har du funderingar på om du har blivit diskriminerad? Diskriminering ska ingen utsättas för. Därför är det bra att du läser den här texten. När du har läst den kommer du veta mer om vad diskriminering är och vad du gör om du har utsatts för det. För att förändra samhället är det viktigt att människor anmäler den diskriminering de utsätts för. Då får vi nämligen en bättre bild av hur, till exempel funkofobi, uttrycker sig. Det är viktigt för att kunna stoppa den.

Vad är diskriminering?

Diskriminering är när du blir behandlad sämre än någon annan. Det kan vara på grund av ålder, kön, sexuell läggning, religion, etnicitet eller att du har en funktionsnedsättning. När du inte kan eller får delta i samhället på lika villkor som alla andra kan det vara diskriminering.

Diskriminering kan handla om hur andra behandlar dig. Det kan också handla om hur olika miljöer ser ut och ifall det finns fysiska hinder i den miljön.

I Sverige är det förbjudet enligt lag att diskriminera. Det står i Diskrimineringslagen (2008:567). Dock täcker lagen inte alla områden. De områden som omfattas är dessa:

- Arbetsliv
- Arbetsmarknadspolitisk verksamhet
- Hälsa- och sjukvård samt socialtjänst
- Medlemskap i föreningar

- Offentlig anställning
 - Utbildning
 - Värnplikt och civilplikt
-

Vilka former av diskriminering finns?

Det finns flera olika former av diskriminering. Dessa är följande:

- **Direkt diskriminering**

Direkt diskriminering är när du blir sämre behandlad än vad någon annan hade blivit i en liknande situation. Det kan till exempel vara att du nekas anställning på grund av att du har en funktionsnedsättning eller att chefen säger elaka saker om din funktionsnedsättning..

- **Indirekt diskriminering**

Indirekt diskriminering är när du inte kan delta på lika villkor som andra personer. Det är när något verkar neutralt men egentligen påverkar en viss grupp negativt. Till exempel ifall en arbetsgivare kräver körkort trots att det inte behövs för jobbet, vilket gör att personer som inte får ta körkort påverkas negativt.

- **Trakasserier**

Trakasserier kan vara diskriminering. Trakasserier är att kränka någons värdighet kopplat till ålder, kön, sexuell läggning, religion, etnicitet eller att du har en funktionsnedsättning. Till exempel elaka kommenterar om ens funktionsnedsättning eller att en blir mobbad på arbetsplatsen.

- **Sexuella trakasserier**

Sexuella trakasserier är kränkningar som har inslag av sex. Till exempel att någon tafsar på ens kropp eller kommenterar den på ett sexuellt sätt.

- **Instruktioner om att diskriminera**

Det är förbjudet att ge be någon att diskriminera någon annan. Det är särskilt allvarligt om det är någon i en maktposition. Till exempel ifall en chef ber en anställd att diskriminera. Den anställda har svårare att säga ifrån eftersom den inte vill förlora jobbet.

Har du blivit utsatt för diskriminering?

Diskriminering kan se ut på olika sätt för olika personer. Ibland kan det vara svårt för dig att avgöra om du blivit utsatt för diskriminering eller inte. Nedan kommer några olika situationer beskrivas och du kommer få förslag på hur du kan agera i respektive situation.

Situation: En lärare säger till dig att du inte kan vara med på utedagen på grund av att platsen är otillgänglig.

Är det här diskriminering? Ja, det här är diskriminering. I skolan ska varje elev kunna delta och det är upp till skolan att se till så att aktiviteterna är tillgängliga.

Situation: En arbetsgivare säger att du inte får ett jobb på grund av din funktionsnedsättning.

Är det här diskriminering? Ja, det här är diskriminering. Det är förbjudet för arbetsgivare att behandla personer olika på grund av deras funktionsnedsättning.

Anmäl diskriminering

Det finns många i samhället som jobbar emot diskriminering. Här kommer en lista på var du kan vända dig om du blivit diskriminerad, och en beskrivning på vad du kan få hjälp med.

Anmälningstjänsten

På Anmälningstjänsten kan du anmäla diskriminering du har utsatts för som har samband med funktionsnedsättning. Du gör det på deras hemsida:

www.anmalningstjansten.se. Där kan du också läsa anmälningar som andra har gjort.

Barn- och elevombudet hos Skolinspektionen

Skolan ska vara fri från diskriminering, mobbning och trakasserier.

Det är rektorn och lärarna som ska se till så att alla behandlas bra i skolan. Det står både i Skollagen och Diskrimineringslagen. Om du känner att du har blivit dåligt behandlad i skolan kan du berätta det för en lärare eller rektor. De måste undersöka vad som har hänt, och kan anmäla händelsen om den bryter mot lagen.

Om du känner att lärarna och rektorn inte vill hjälpa dig kan du eller dina vårdnadshavare kontakta Barn- och elevombudet på Skolinspektionen.

Diskrimineringsombudsmannen (DO)

Diskrimineringsombudsmannen (DO) är en statlig myndighet. DO jobbar för allas lika rättigheter, och emot diskriminering. En av DO:s uppgifter är att se till så att diskrimineringslagen följs.

Om du har blivit utsatt för diskriminering kan du anmäla det till DO. Det gör du via deras hemsida: www.do.se. När du har anmält vad du har blivit utsatt för till dem kan de utreda händelsen och vidta åtgärder. DO tar dock bara upp vissa ärenden, inte alla. Det kan vara bra att veta i förväg.

Myndigheten för digital förvaltning (DIGG)

Offentliga aktörers webbplatser och applikationer ska vara tillgängliga. När det finns brister i tillgängligheten är det indirekt diskriminering. Du kan anmäla detta till Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) genom att fylla i ett formulär på deras hemsida: www.digg.se.

Polisen

Du kan anmäla till polisen om du har blivit utsatt för hatbrott. Det kan vara på grund av exempelvis din etnicitet, kön, sexuella läggning, religion eller tro. Du kan anmäla till dem via telefon på nummer 114 14 eller genom att besöka en polisstation. I dagsläget (juli 2022) omfattar inte hatbrott funktionsnedsättningar.

Sveriges Antidiskrimineringsbyråer

Om du har blivit utsatt för diskriminering kan du få stöd och hjälp från Sveriges Antidiskrimineringsbyråer. De finns på flera ställen runt om i Sverige och kan hjälpa dig med juridisk rådgivning och utbildning. Sverige Antidiskrimineringsbyråer är ett nätverk av ideella antidiskrimineringsbyråer som jobbar både lokalt och regionalt. De samarbetar även med Diskrimineringsombudsmannen (DO).